

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

ערר 21-2350

לפני כבוד חברי הוועדה:
שירה שגיא, עו"ד - יו"ר
אילן עזרא, רו"ח - חבר

ELITE PERFORMANCE בן צרפתי מס' 32033276
באמצעות רו"ח דוד פפירנוב

העורר:

נ ג ד

רשות המסים

המשיבה:

באמצעות היחידה לטיפול במענק השתתפות בהוצאות קבועות
רחוב בן גוריון 38 רמת גן
מייל: corona.ararim@taxes.gov.il

החלטה

1. עניינו של הערר שבפנינו הוא סירובה של המשיבה לאפשר לעורר להגיש בקשה לקבלת מענק השתתפות בהוצאות קבועות עבור החודשים מרץ אפריל 2021 וזאת בהתאם לחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן: "החוק").
2. בבסיס הבקשה הטענה כי העורר פנה להגשת הבקשה ביום 31/08/2021, שהיה היום האחרון להגשת הבקשה למענק. ואולם, בשל תקלה טכנית לא התאפשרה הגשת הבקשה. כבר למחרת פנה מייצגו של העורר לגורמי המשיבה כדי לנסות ולמצוא דרך להגיש את הבקשה.
3. העורר פנה לגורמי המשיבה מספר פעמים כדי שתתאפשר לו הגשת הבקשה בדרך אחרת ונענה בסירוב. על תשובת המשיבה מיום 18/10/2021 הגיש ערר זה.

טענות הצדדים

4. בכתב הערר טען העורר כי לא מדובר במקרה של אי ידיעה אודות המענקים או החמצת המועד הקבוע להגשת הבקשה, אלא אך ורק תקלה שחלה באתר המשיבה.
5. יצוין כי בתגובת המשיבה מיום 12/02/2022 נטען כי כלל לא מדובר בהחלטה בהשגה שכן לא התקבלה החלטה בבקשה למענק, אך כדי לאפשר לעורר את זכות הגישה לערכאות המשיבה נכונה לראות את החלטה כהחלטה בהשגה.
6. לגופו של עניין, טענה המשיבה כי לא היתה כל בעיה בהגשת הבקשה במועד האמור ועל כן אין ולא היתה כל הצדקה לאפשר את הגשת הבקשה למענק בחריגה מסדי הזמנים שנקבעו. על אף שבהחלטה מיום 01/02/2022 התבקשה המשיבה לפרט אודות התשתית העובדתית שעמדה בבסיס ההחלטה שלא לאפשר לעורר להגיש את בקשתו למענק באיחור של יום על אף טענתו לתקלה טכנית, טענות המשיבה נטענו בעלמא ולא נתמכו באסמכתאות כלשהן או בהתייחסות כלשהי להעדרן של אסמכתאות.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

7. כן מוסיפה המשיבה ומעירה כי גם אילו חלה תקלה באתר ביום מסוים, "היה די והותר זמן להגשת הבקשות ולא ברור מדוע תקלה נטענת נקודתית ביום אחד מנעה את הגשת הבקשה".
8. בהודעתה מיום 20/03/2022 הבהירה המשיבה כי יש לראות את תגובתה הקודמת ככתב תשובה.
9. בהחלטה מיום 21/03/2022 התבקשה המשיבה להבהיר כיצד עמדתה בתיק זה עולה בקנה אחד עם עמדתה ביחס לחריגה ממועד בהקשרים אחרים, וזאת על רקע עמדת המשיבה שהובעה בהליכים רבים בפני ועדת הערר לפיה חריגה מסד הזמנים הקבוע בחוק למתן החלטה בהשגה אינו מצדיק את קבלת טענות המשיג על הסף. כן התבקשה לצרף פירוט האם העורר הגיש בקשות לתקופות זכאות נוספות והאם היה זכאי למענק עבורן.
10. בתגובתה מיום 24/03/2022 השיבה המשיבה כי עמדתה במקרה זה שונה מעמדתה במקרים אחרים, וזאת מפני שמדובר בבקשה למענק לעסק קטן, שהגשתה פשוטה ומהירה ועל כן אין סיבה המצדיקה חריגה מהמועד שנקבע להגשת הבקשה למענק. לתגובה זו צורף תדפיס ממנו עולה כי העורר הגיש בקשות לתקופות נוספות ונמצא זכאי למענק עבורן.

דין והכרעה

11. לאחר בחינת נסיבות המקרה, מצאנו כי דין הערר להתקבל. להלן נפרט טעמינו.

התשתית המשפטית

12. בחודש מרץ 2020 התפשט בישראל נגיף הקורונה ולצורך צמצום ההדבקה והתמודדות עמו, הוטלו הגבלות שונות על המשק הישראלי. אחד האמצעים בהם נקטה הממשלה כדי לסייע למשק להתמודד עם המשבר שנוצר בשל ההגבלות שהוטלו הוא מענק השתתפות בהוצאות קבועות בהתאם להחלטת הממשלה מס' 5015 מיום 24/04/2020 ובהמשך בהתאם לחוק.
13. כפי שקבוע בפתח החלטת הממשלה וכן בדברי ההסבר לחוק, מטרת המנגנון שהוקם היא לסייע לעסקים שפעילותם נפגעה כתוצאה מההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה באמצעות חלוקת המענק. בדברי ההסבר לחוק אף צוין כי "יחס ההוצאות הקבועות של עסקים קטנים ביחס למחזור העסקאות גבוה יותר ביחס לעסקים בינוניים וגדולים, ועל כן הם חשופים לפגיעה עקב המשבר הכלכלי בצורה משמעותית יותר" (וראו הצעת חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש)(הוראת שעה), התשי"ף-2020, הצי"ח הממשלה, 1341, בעמ' 453 וגם ערר-2205-21 א. ו. נגד רשות המסים (23/02/2022), פורסם באתר הוועדה – כמו יתר ההחלטות שיאוזכרו להלן), פסקה 17 (להלן: "ערר 21-2205").
14. סעיף 11(א) לחוק קובע כי המועד להגשת בקשה למענק יחל ב-15 לחודש העוקב לתקופת הזכאות הרלבנטית, בענייננו- מרץ אפריל 2021, וניתן יהיה להגיש הבקשה למענק בתוך 90 ימים ממועד זה (סעיף 11(ב)). כן יצוין כי בהתאם לסעיף 11(ג) לחוק, מנהל רשות המסים רשאי להאריך את התקופה בתקופה נוספת, וקביעה כאמור תפורסם באתר האינטרנט של המשיבה. ביום 15/08/2021 פורסמה הודעה לציבור בדבר ארכה להגשת תביעות למענק השתתפות

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

בהוצאות קבועות ומענק הוצאות לעסק קטן עבור החודשים מרץ אפריל 2021, שעניינה הארכת המועד להגשת בקשות למענקים עד ליום 31/08/2021¹.

15. כן נציין כי בהתאם לסעיף 20(א)(1) לחוק, הרואה עצמו נפגע מהחלטת המנהל בנוגע למענק הניתן לפי פרק ו', רשאי להגיש השגה. ההחלטה בהשגה תינתן בתוך 120 ימים, ועל ההחלטה בהשגה ניתן יהיה לערור בפני ועדת הערר.

הכרעה

האם התקבלה החלטה בבקשה למענק עליה ניתן היה להגיש השגה ולאחר מכן ערר?

16. כזכור, לטענת המשיבה כלל לא התקבלה החלטה בבקשה למענק לגביה ניתן היה להשיג ובהמשך להגיש ערר.

17. בכל הכבוד, דעתנו אינה כדעת המשיבה. ראשית, כפי שצוין לעיל, למנהל סמכות להאריך את המועדים להגשת בקשה למענק. יוער כי בעניין אחר גילתה המשיבה את דעתה כי נתונה לה סמכות טבועה להארכת המועד להגשת הבקשות למענק, וראו ערר 1399-21 **יוחנן קאהן נ' רשות המסים** (14/09/2021), פסקה 10 להחלטה (להלן: "ערר 1399-21"). כלומר, ההחלטה האם להעניק הארכת מועד להגשת בקשה למענק היא החלטה בדבר הפעלת סמכות הנתונה בידי המשיבה. בהתאם, החלטת המשיבה שלא לאפשר את הגשת הבקשה היא החלטה הנוגעת למענק ועל כן נכנסת לגדרי סעיף 20(א)(1) לחוק.

18. טעם נוסף בגינו אין בידינו לקבל את עמדת המשיבה הוא הטעם המעשי; קביעה כי אין בתגובת המשיבה משום החלטה בבקשה במענק באופן המונע את האפשרות להגיש השגה ולאחר מכן ערר, משמעה הותרת מבקש המענק בפני שוקת שבורה (ולחלופין פניה לבית המשפט העליון – וראו סעיפים 15(ג) ו- 15(ד)(2) לחוק יסוד: השפיטה).

האם סירוב המשיבה לבחון את הבקשה למענק הוא סביר?

19. לאחר בחינת כלל נסיבות המקרה, הגענו למסקנה כי עמדת המשיבה בעניין שלפנינו אינה סבירה, באופן המצדיק את התערבותנו.

20. ראשית, ספק אם ניתן לראות את ההחלטה כאן כהחלטה להארכת מועד להגשת בקשה למענק, שכן העורר פעל ופנה במסגרת סדי הזמנים שנקבעו בחוק ובהתאם לחוק. כלומר, לא נפל פגם בהתנהלות העורר ולמעשה הוא אינו מבקש כל הטבה (והשוו: ערר 1399-21, פסקה 14). נעיר כי לא מקובלת עלינו טענת המשיבה כי "היה די זמן להגשת הבקשה" – מעצם הארכת המועד משתמע שגם גורמי המשיבה עצמה סברו כי נחוצה שהות נוספת לאפשר לעסקים להגיש את בקשותיהם, והעורר פנה לקבלת המענק במסגרת הזמנים שנקבעו.

21. לכך מצטרפת העובדה כי העורר הגיש בקשות נוספות עבור תקופות זכאות קודמות, ואף נמצא זכאי למענקים עבור תקופות קודמות. מכך ניתן להסיק כי הקושי בהגשת הבקשה לא נבע

¹ פורסם ב- <https://www.gov.il/he/departments/publications/reports/pa150821-2>

מדינת ישראל

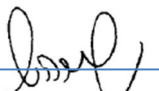
ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

- מחוסר התמצאות טכנולוגית או אחרת או מבעיה בסיסית שהתקיימה עוד במועד מוקדם יותר, וגם לא מ"גילוי מאוחר" אודות המענקים.
22. אל מול זאת, המשיבה הסתפקה באמירה לקונית כי לא חלה כל תקלה במערכת הממוחשבת, ללא כל תימוכין או התייחסות אחרת (כגון למשל יומן אירועים שתועדו בו תקלות או קשיים אחרים שניתן להניח שאירעו), ואף לא טענה או הגישה כל מסמך שיש בו כדי לסתור את הנטען על ידי העורר.
23. צירופן הייחודי של הנסיבות שבפנינו מוביל למסקנה כי סירוב המשיבה לבחון את בקשת העורר למענק – אינה סבירה.
24. נוסף על כך, ובהשאלה מהפסיקה הקיימת ביחס לבקשות להארכת מועד, אף ניתן להעריך כי סיכויי הבקשה להתקבל – גבוהים (וראו ע"א 5775/17 אינטלקט מ.ר. 2014 בע"מ נ' הממונה על הגבלים עסקיים (27/02/2018, פורסם באר"ש), פסקה 18 לפסק הדין). כן יוער כי בנסיבות אחרות, של עורר שבטעות הגיש את הבקשות למענק באתר שגוי, נאותה המשיבה להיעתר לבקשותיו להארכת מועד וזאת לאחר שהוגש ערר (וראו ערר 1250-21 גל כהן – "הגל המוביל" נ' רשות המסים (15/06/2021)).
25. להשלמת התמונה אף נציין כי אין בידינו לקבל את טענת המשיבה לפיה לא היה מקום להיעתר לבקשה להארכת המועד וזאת מפני שמדובר בבקשה פשוטה שקל להגיש. ניתן לשער כי מלכתחילה נקבע מנגנון פשוט כדי להגשים את תכלית החקיקה שהיא מתן סיוע לעסקים שנפגעו מהמשבר, ובמיוחד לעסקים הקטנים. משכך לא ראוי כי הקלה זו תעמוד לרועץ למבקש המענק.
26. לסיום אף נעיר כי עמדה זו של המשיבה, בנסיבות אלה, צורמת במיוחד, וזאת על רקע התנהלות המשיבה עצמה והעובדה כי במקרים רבים היא אינה עומדת בסדי הזמנים שנקבעו בחוק לעניין המועד למתן החלטה בבקשות למענק ובהשגות (וראו למשל עמ"נ 27710-06-21 ב.ג. בטחון הצפון אבטחת מוסדות, ליווי טיולים ומתן שירותי רפואה בע"מ נ' רשות המסים (ניתן ביום 03/01/2022, פורסם בנבו, ערר 2205-21, פסקה 22)).
27. נוכח כל האמור – הערר מתקבל. המשיבה תנחה את העורר כיצד להגיש את בקשתו למענק בתוך 14 ימים, העורר יגיש את הבקשה בתוך 10 ימים נוספים והמשיבה תתן את החלטתה בבקשה בתוך 30 ימים. המשיבה תשא בהוצאות העורר בסך 500 ₪.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 45 יום.

ניתנה היום, ט' אייר תשפ"ב, 10/05/2022, בהעדר הצדדים.

אילן עזרא, רו"ח
חבר

שיריה שגיא, עו"ד
יו"ר הוועדה